



پزشک خانواده برای ۳۰ میلیون ایرانی

ضعف در قوانین راهنمایی و رانندگی، اجرای پزشکی خانواده برای ۳۰ میلیون ایرانی در سال جاری، اعمال اشد مجازات برای سقط‌های غیرقانونی در مراکز پزشکی، استفاده از دورا پزشکی در برنامه پزشکی خانواده و... از جمله مهم‌ترین مباحثی بود که معاون بهداشت وزارت بهداشت در نشستی خبری در آستانه هفته سلامت از آن سخن گفت. علیرضا ربیسی در پاسخ به سوالی درباره برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع گفت: «این برنامه در استان‌های فارس و مازندران، روستاها و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر شروع شده بود. البته تأکید می‌کنم که هنوز در هیچ نقطه‌ای از کشور پزشکی خانواده به‌طور کامل اجرا نشده است و این برنامه حتی باید بازتعریف شده و نگاه جدیدی به آن داشته باشیم. امسال در فاز اول اجرای برنامه پزشکی خانواده این فرایند برای ۳۰ میلیون جمعیت روستایی و شهری زیر ۲۰ هزار نفر اجرا و کامل می‌شود. در همین راستا دو استان فارس و مازندران هم باید تعیین تکلیف شوند.



جزئیات ثبت سفارش کتاب‌های درسی

معاون سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش از آغاز ثبت سفارش کتاب‌های درسی دانش‌آموزان میان‌پایه از فردا خبر داد. محمد علوی‌نبار در این باره گفت: «ثبت سفارش کتاب‌های درسی برای دانش‌آموزان میان‌پایه یعنی دوم تا ششم ابتدایی و هفتم، نهم، یازدهم و دوازدهمی‌ها از ابتدای اردیبهشت از طریق پنجره ملی خدمات دولت هوشمند به آدرس my.gov.ir و خدمات واحد الکترونیک وزارت آموزش و پرورش به آدرس my.medu.ir امکان‌پذیر خواهد بود. ثبت سفارش دانش‌آموزان ورودی پایه‌های اول، هفتم و دهمی‌ها از هفتم تیرماه پس از ثبت‌نام قطعی در سامانه سیدا امکان‌پذیر است.» معاون سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی ادامه داد: «ثبت سفارش برای میان‌پایه‌ها تا پایان خردادماه امکان‌پذیر و ورودی‌های پایه‌های اول، هفتم و دهم نیز تا دهم شهریور ادامه دارد. کتاب‌ها امسال ۲ میلیون جلد بیشتر از سال گذشته‌اند و با ۵۰ درصد کاغذ ایرانی، چاپ شده‌اند.»



نشتی ۱۶۵ میلیون مترمکعبی سد لار

مهدی پیرهادی، رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران خبر داده است که سد لار ۱۶۵ میلیون مترمکعب نشتی دارد که این مقدار آب به هدر می‌رود؛ «چهار همت بودجه‌ای که مادر شورای اسلامی شهر تهران برای این موضوع در نظر گرفتیم، برای انتقال آب و انتقال مقداری آب از سد طالقان به تهران است.» او ادامه داد: «ما در سال ۱۴۰۳ بودجه‌ای معادل چهار همت و در بودجه سال ۱۴۰۴ چهار همت به‌علاوه یک‌همت دیگر برای انتقال آب از نشتی سد لار و طالقان به تهران برای کمک به مجموعه وزارت نیرو اختصاص دادیم. ان‌شاءالله قادر باشیم در اسرع وقت به مجموعه دولت کمک کنیم تا این مشکل برطرف گردد و با یک اقدام ملی در حوزه آب، کاری علمی و مؤثر برای سال‌های آینده در کشور انجام شود.»



ازدحام افغانستان در پاکستان

مهاجران افغانستاني برای دریافت مدرک شناسایی جدید روزها مقابل سفارت این کشور در نوبت می‌مانند

نرخ دلار در نظر می‌گیرند.»

حسن هم مهاجر دیگری است که همراه همسر و فرزندش آمده و فرم‌هایی را پر می‌کند که از دفتر خیابان هرات گرفته‌اند. خیابان هرات هم پر از رفت‌وآمد است. بعضی نوبت گرفته‌اند و دارند فرم پر می‌کنند و فیش بانکی را تحویل می‌دهند. اگر فرم گیرشان بیاید باقی کارشان هم راه می‌افتد. بعد هم باید نوبت بگیرند و کارهای دیگر ادامه پیدا می‌کند: «شب قبل تا ساعت ۱۲ اینجا بودم. من یک هفته است که به اینجا می‌آیم. دیروز آنقدر شلوغ بود که خیابان بند آمده بود. اگر کسی می‌خواهد نوبت بگیرد، باید حدود چهار، پنج عصر خودش را برساند. همه چیز شناس است. اگر مدارک شناسایی نداشته باشند، یا باید خودشان داوطلبانه بروند، یا رد مز می‌شوند و تا پنج سال نمی‌توانند به ایران برگردند.»

مهاجرانی که فقط برگه سرشماری دارند بیشتر نگرانند؛ چون به اردوگاه و بعد از آن به افغانستان منتقل می‌شوند. حسن توضیح می‌دهد زنان و کودکانی که برگه سرشماری و آمایش دارند و دوطرفه محسوب می‌شوند، فعلاً رد مز نمی‌شوند، اما آنهایی که فقط برگه سرشماری دارند و فرزند ی هم دارند، تا تیرماه فرصت دارند که مدرسه فرزندشان تمام شود. کسانی که همه اعضای خانواده‌شان برگه سرشماری دارند، هم یک ماهه باید به افغانستان برگردند. او می‌گوید، این طرح فعلاً فقط برای کسانی است که برگه آمایش و سرشماری دارند و بعد از آن نوبت به کسانی می‌رسد که پاسپورت دارند یا سرپرست خانوارند: «اگر فرزندشان گواهی تولد داشته باشد نیازی به آزمایش دی‌ان‌ای نیست ولی اگر این گواهی و حتی تذکره نداشته باشند، باید تست دی‌ان‌ای بدهد. در بعضی شهرستان‌ها هزینه انجام این آزمایش برای هر یک فرزند، سه تا چهار میلیون و در تهران تا ۱۰ میلیون تومان است. معرفی‌نامه را هم باید از دفتر کفالت معرفی‌نامه بگیرند و برای انجام این آزمایش به یک بیمارستان معرفی می‌شوند.» این طرح حدود دو هفته است که در استان تهران شروع شده و آنطور که او تعریف می‌کند، امسال اعلام شده دانش‌آموزان مهاجر با پاسپورت یا کارت آمایش در مدارس ثبت‌نام می‌شوند.

روبه‌روی سفارت، کنار مغازه‌های پرینت و غذافروشی‌ها، چند خانواده زیر سایه درختان نشسته‌اند و منتظرند نوبت‌شان برسد؛ مثل خانواده‌ای که از هشتگرد آمده‌اند و همسرشان شب قبل همانجا در خیابان پاکستان خوابیده بود که نوبت‌شان از دست نرود. آنها هم برگه سرشماری و آمایش دارند و از دیروز فقط توانسته بودند شماره بگیرند: «این کار خیلی طول می‌کشد. همسر دیروز ساعت ۱۰ شب اینجا رسیده بود و صبح توانسته بود یک شماره بگیرد.» زنی که کنار فرزند و مادرش کنار خیابان منتظر رسیدن نوبت‌شان نشسته این را تعریف می‌کند و مطمئن نیست که کارشان تا آخر روز هم انجام شود و از طولانی‌بودن این روند خسته است: «الان خیلی اوضاع است. دفتر کفالت به ما گفته بود که تا آخر اردیبهشت‌ماه فرصت داریم اما ممکن است روزهای آینده خلوت‌تر شود. دیروز هم این خیابان خیلی شلوغ بود. دفتر کفالت ما چهارباغ است و هر نفر باید حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان بپردازد. بدبختی انگار فقط برای افغانستانی‌هاست، اصلاً برنامه‌ریزی می‌کنند. ببین این اوضاع را تا الان نه کار پسرمان انجام شده، نه خودم. دفتر کفالت‌ها هم سلیقه‌ای کار می‌کنند اما نگرانم و برای همین زودتر آمدم که مدرکم را دریافت کنم.»

طولانی‌بودن صف‌های روبه‌روی سفارت به‌دلیل شرطی است که برای دریافت این مدرک اعلام شده؛ اینکه همه اعضای خانواده غیر از کودکان زیر هفت سال باید آنجا حضور داشته باشند. در نهایت کارتی شبیه آمایش دریافت می‌کنند که موقت است، اما همان کارکرد را دارد و نوعی مدرک جدید محسوب می‌شود.

▼ فرصت کم، خیابان شلوغ

این روزها ترافیک در خیابان بهشتی تهران، زودتر از همیشه آغاز می‌شود. شلوغی خیابان پاکستان آنقدر زیاد است که ترافیک‌اش سرریز می‌شود به خیابان‌های اطراف. ساکنان خیابان پاکستان هم این روزها از این شلوغی کلافه‌اند؛ جمع کردن استندهای محلی و درخواست از پلیس برای سروسامان دادن به آشفتگی محل زندگی‌شان هم حالا بیشتر شده. آنها می‌گویند رفت‌وآمد در این بی‌نظمی و شلوغی برایشان سخت شده و احساس بی‌نظمی کلافه‌شان کرده است. محمد، حالا ۱۵ سال است که ساکن محله پاکستان است و می‌گوید با رفت‌وآمد و باز شدن گرهی از کار مهاجران افغانستانی، مشکلی ندارد اما این روزها با همسایه‌هایشان بارها از ماموران پلیس درخواست کرده‌اند که فکری به حال این بی‌نظمی کنند.

همین هم‌شده که نیروهای پلیس در روزهای گذشته در این خیابان بیشترند. آنها که در خیابان پاکستان رفت‌وآمد می‌کنند، می‌گویند طرح فعلاً یک‌ماه ادامه دارد و کم‌کم از حجم مراجعه به سفارت کمتر می‌شود. مغازه‌دارها می‌گویند ردیف چادرها و ماشین‌هایی را که مهاجران در آن استراحت می‌کنند، در همین چندروز بیشتر از همیشه دیده‌اند: آنقدر زیاد که تا انتهای خیابان پاکستان و کوچه‌های فرعی هم رسیده‌اند و اسکان ندادن آنها کار را هم برای آنها، هم مهاجرها سخت کرده است. مردی که در یکی از خواروبارفروشی‌های این خیابان کار می‌کند، تعریف می‌کند مغازه آنقدر شلوغ شده که به‌سختی می‌توانند بارهای جدید را در مغازه بچینند: «البته که برای صاحب مغازه پایین



عکس: آرش خاموشي، هم‌پهیل

امروز نگیرند دیگر نمی‌توانند بگیرند. به ما گفتند تا دو، سه هفته قرار است همین اوضاع باشد. شناسنامه می‌دهند. قبلاً نمی‌دادند و الان تازه اعلام کردند که شناسنامه افغانستاني می‌دهند. این شناسنامه به ما ندان من ارتباطی ندارد. مایلی که در ایران به دنیا آمدم، شناسنامه افغانستاني نداریم. بیمارستان گواهی ولادت دخترمان را نمی‌دهد. ببریم که بتوانیم گواهی ولادت بگیریم، اصلاً به فراجاریبی ندارد. مگر من بچه‌ام را آنجا به دنیا آوردم؟ من برای این آدمم وگرنه خودم کارت آمایش دارم.»

«از چهار صبح آمدم، سفارت یکی اینجا، یکی زاهدان و یکی هم مشهد است. از تمام ایران، کرمان، شیراز، اصفهان، کاشان، قم، سمنان، دامغان و شمال ایران همه اینجا هستند و ازدحام می‌شود. ما از سمنان آمدم، دوهویتی هستیم یک‌سری مدرک قانونی داریم و تعدادی هم غیرقانونی. به کسانی که سرشماری دارند و کسانی که یکی از اعضای خانواده آنها کارت آمایش دارند، می‌خواهند مدرک قانونی بدهند. ما دفتر کفالت رقتیم و گفتند چون چند سال اینجا زندگی می‌کنید، باید شناسنامه افغانستاني داشته باشید و الان آمدم اینجا شناسنامه بگیریم. بعد از اینکه شناسنامه افغانستاني بگیریم به ما چیزی شبیه کارت ملی شما می‌دهند که دیگر می‌توانیم اینجا، هم زندگی کنیم و هم سر کار برویم.»

«طرح دادن شناسنامه را ۱۷ فروردین‌ماه اعلام کردند. ما از ساعت ۹ دیشب اینجایم؛ همسر رفته داخل ولی هنوز بیرون نیامده و گوشی‌اش هم آنتن نمی‌دهد. من اینجا بزرگ شدم. شوهرم مدرک قانونی داشت. یک‌سال رقتیم ترکیه و می‌خواستیم از ترکیه برویم آلمان. اما نتوانستیم و قاجاقی برگشتیم ایران. شوهرم کارت‌اش سوخت. من با پدرم بودم و کارتم سوخت و حالا می‌خواهند از روی مدرک من به شوهر و بچه‌های‌مان شناسنامه بدهند. نفری ۱۰ دلار می‌گیرند و دفتر کفالت هم یک‌ونیم می‌گیرد. از ۵ صبح آمدم، به ما نمی‌گویند چرا آنقدر روال کاری طولانی است.»

اینها خلاصه حرف‌های مهاجران افغانستاني در گفت‌وگو با «همپهن» است. مردان به همدیگر توصیه می‌کنند که بدون همسر و فرزندشان برای نوبت گرفتن بیایند و هروقت فرم و غذاغهای نوبت به دست‌شان رسید، به خانواده‌هایشان خبر دهند تا خودشان را به خیابان پاکستان برسانند. مرد میان‌سالی همراه با دوستش در سایه نشسته است، شب قبل تا ساعت سه صبح در خیابان پاکستان مانده بود تا کارش راه بیفتد. خودش ساکن تهران است اما خبر دارد که مهاجران شهرهای دیگر هم برای کارشان به سفارت آمده‌اند؛ کرمان، قم و اصفهان. می‌گوید اگر کسی فرصت نکند که به سفارت بیاید، رد مز نمی‌شود، ولی وقتی زمان کار اداری برسد، گیر می‌افتد: «الان از همه استان‌ها ریخته‌اند در این سفارت. قدیم دفاتر کفالت هم انجام می‌دادند. الان ولی از کرمان، اصفهان، قم و شهرهای دیگر آمده‌اند. قبلاً گواهی تولد را قبول می‌کردند، الان باید شناسنامه افغانستاني داشته باشند و سفارت هم تأیید کند. اگر هم مدرکی نداشته باشند، دوماه وقت دارند که از ایران بروند. یک مزایایی هم برای کسانی که داوطلبانه می‌روند، در نظر گرفته‌اند. مثلاً به کمک چند ارگان به مهاجرانی که برمی‌گردند، زمین و پول می‌دهند. ۳۰ میلیون تومان پول از طرف افغانستان و سازمان ملل هم جایی برای زندگی کردن در اختیارشان قرار دهد.»

او هم می‌گوید که وقت کمی برای این تعداد مهاجر در نظر گرفته‌اند: «از هر نفر در نهایت ۱۰ دلار دریافت می‌شود و پایین‌ترین

هفدهم فروردین‌ماه بود که اعلام کردند، افغانستاني‌ها می‌توانند برای دریافت شناسنامه افغانستاني به سفارت مراجعه کنند. شناسنامه‌ای که با آن می‌توانند مدرک هویتی بگیرند و نه تنها از رد مرز نجات پیدا کنند، بلکه سر کار بروند و حضورشان در کشور قانونی باشد. از همان روز جمعیت افغانستاني‌ها به سمت خیابان پاکستان سرازیر شدند. دفاتر سفارت افغانستان در ایران تنها در سه شهر است. تهران، زاهدان و مشهد. همین موضوع سبب شده تا مردم از شهرهای مختلف خودشان را به تهران برسانند و شب‌رادر خیابان صبح کنند که در نهایت یک برگه کاغذ A۴ دریافت کنند که روی آن نوشته است: «برگه تثبیت هویت.»

مهاجران افغانستاني بدون داشتن این برگه نمی‌توانند کارت آمایش خود را تمدید کنند و به همین دلیل هم رنج در خیابان ماندن را به جان می‌خرند که رد مرز نشوند. مسئولان سفارت به آنها نمی‌گویند چرا این کار به این اندازه زمان‌بر است، به آنها یک شماره می‌دهند و باید منتظر بنشینند تا نوبت‌شان برسد. زهرا چهل وچند ساله است و به همراه همسر و سه فرزندش بعد از سه‌شب خیابان خوابی بالاخره توانسته برگه تثبیت هویت برای خود و خانواده‌اش از سفارت بگیرد:

«می‌گویند برو هویت افغانی بدهند تا بیاور. من از کجا بیاورم؟ ۴۰۰ سال است خود شما کارت آمایش به من دادید، من مدرک از کجا بیاورم؟ من ایران به دنیا آمدم. باید کارت هویت بیاوریم و سه‌شب اینجا بخواهیم تا به مایک برگه بدهند که کاغذ هویت است.»

مسئولان سفارت افغانستان، برای دریافت این برگه، نفری یک میلیون می‌گیرند و یک برگه می‌دهند؛ یک گواهی برای افغانستاني‌بودن. مهاجران می‌گویند که برای دریافت شناسنامه افغانستاني باید ۱۰ دلار، برای پاسپورت ۱۲۰ دلار، برای تثبیت هویت ۱۰ دلار، برای عقدنامه ۵۰ دلار که با ۱۰ دلار برای تأییدیه می‌شود. ۶۰ دلار و برای نامه ولادت ۱۰ دلار بپردازند.

«باید برای بچه‌های‌مان از آمایش دی‌ان‌ای بدهیم که نفری ۸

میلیون برایش می‌گیرند. ما از خواران آمدم.»

«من کارت دارم. به‌خاطر من که کارت آمایش دارم، می‌گذارند ما بمانیم و بچه‌ها هم به‌مانند. از هشتگرد آمدم. ما ۳۰ سال است در ایرانیم. ۱۳ سالم بود که آمدم و از همان زمان کارت آمایش گرفتیم.» «همه‌برای تأیید هویت آمده‌اند. جمعیت زیاد است و کارمند کم. به کسانی که شناسنامه ندارند، شناسنامه و کارت آمایش می‌دهند. برای هر تأیید هویت یک‌میلیون تومان هزینه می‌گیرند. فکر می‌کنند اگر